

N:o 58.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 Maj 1884.

— — — — Andra Kammaren den 11 — —

Riksdagens Skrifvelse till Konungen, i anledning af väckta frågor om statens inlösande dels af skattefrälseräntor, dels af den kronotionde, som åtföljer patronaträtt i vissa församlingar eller under annan enskild eganderätt innehafves, samt nämnde räntors och tiondes omsättning i penningar.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 32.)

Till Konungen.

Inom Riksdagen hafva förslag blifvit väckta om att staten måtte inlösa dels de i enskild ego nu befintliga skattefrälseräntor och dels den kronotionde, som åtföljer patronaträtt i vissa församlingar eller under annan enskild eganderätt innehafves, samt att nämnda räntor och tionden måtte derefter omsättas i penningar. Ifrågavarande slag af ränta och kronotionde hafva genom köp, byte eller gåfva öfvergått från kronan till enskild mans hand. Ehuru till sin kamerala natur i öfrigt fullt likartade med den kronan behållna räntan och kronotionden, hafva de likväl på grund deraf, att de till enskild man utgöras, icke kunnat underkastas den förenkling och omsättning i penningar, som jemlikt Kongl. kungörelsen den 11 Maj 1855 och Kongl. förordningen den 23 Juli 1869 med öfriga grundskatter vidtagits.

Då, efter det fråga uppkommit om afskrifning af grundskatterna, rättvisan syntes fordra, att de hemman, af hvilka ofvannämnda utskylder utgå, lika väl som de skattehemman, hvilkas räntor staten behållit, borde komma i åtnjutande af afskrifning, föreslogs i det af Kammarrådet A. Anderson på nådig befallning afgifna betänkande rörande sättet för grundskatternas samt rustnings- och roteringsbesvärens afskrifning, att berörde utskylder skulle till staten inlösas samt, efter det de blifvit i penningar omsatta, afskrifvas i samma ordning som öfriga grundskatter. Enahanda stadgande föreslogs af skatteregleringskomitén i dess under den 13 September 1882 afgifna underdåniga betänkande. Eders Kongl. Maj:ts till nästlidet års Riksdag aflåtna proposition angående afskrifning af grundskatterna innefattade visserligen icke förslag jemväl till inlösen och afskrifning af nu ifrågavarande utskylder, men berodde detta, enligt hvad det vid propositionens beslutande af föredragande departementschefen afgifna yttrande utmärker, uteslutande derpå, att sättet för berörde inlösen icke ansetts böra göras till föremål för statsmakternas pröfning, innan den hufvudsakliga frågan, eller den om de till staten ingående grundskatternas afskrifning, först blifvit afgjord. Ville man nemligen för nämnde inlösen tillämpa det af skatteregleringskomitén föreslagna expropriationsförfarande, måste detta ordnas genom en lag, hvilken efter departementschefens förmenande borde stiftas i samma ordning, som för civillags tillkomst vore i grundlagarne bestämd, och sålunda tarfvade helt annan förberedande behandling än sjelfva skattefrågan, hvartill komme, att de undersökningar, som måste föregå ifrågavarande utskylders inlösen för att i hvarje fall utröna deras rätta natur till skilnad från andra frälseräntor eller de s. k. frälsskatteräntorna, antagligen blefve af den vidlyftighet, att undersökningarna svårligen kunde afslutas under det budgetår, som då vore i fråga.

Jemväl oberoende af frågan om grundskatternas afskrifning har Riksdagen ansett rättvisa och billighet påkalla, att ifrågavarande ränte- och tiondegifvare må genom deras utskylders inlösen till staten och fixering i penningar beredas samma förmåner, som redan kommit öfriga grundskattegifvare till del. Vid sådant förhållande, och då ett beslut om inlösen af ifrågavarande utskylder, hvilken åtgärd kan tänkas såsom för ränte- eller tiondeegaren antingen obligatorisk eller frivillig, lärer böra föregås af en närmare utredning angående de vilkor och föreskrifter, som i ena eller andra fallet kunna varda erforderliga, än som för närvarande kan inom Riksdagen åstadkommas, får Riksdagen i underdånighet anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes, efter förutgången utredning, vidtaga åtgärder för att

ej mindre de räntor å skattefrälsehemman, hvilka genom köp, byte eller gäfvä kommit från kronan i enskild persons hand och icke blifvit med jordeganderätten förenade, än äfven den kronotionde, hvilken åtföljer patronaträtt inom vissa församlingar eller under annan enskild eganderätt innehafves, måtte emot full ersättning till ränte- eller tiondeegarne varda af statsverket inlösta samt derefter omsatta enligt föreskrifterna i Kongl. kungörelsen den 11 Maj 1855 och Kongl. förordningen den 23 Juli 1869.

Med undersätlig vördnad:

Stockholm den 11 Maj 1884.

N:o 59.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 Maj 1884.

— — — — Andra Kammaren den 11 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckta frågor rörande lättnader i rustnings- och roteringsbesvären.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 33 och Memorial N:o 51.)

Till Konungen.

Inom Riksdagen hafva flera förslag blifvit framställda, åsyftande att bereda någon lättnad i rustningsbesväret. Riksdagen har ock funnit frågan om beredande af sådan lättnad förtjent af synnerlig uppmärksamhet. Vid bedömande af denna fråga har Riksdagen ansett böra fasthållas, att,